

Sygn. akt VII U 172/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Winczewski

Protokolant: st. sekr. sądowy Wiktoria Niesiobędzka - Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2018 r. w Bydgoszczy

sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o podstawę wymiaru zasiłku chorobowego

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 28 sierpnia 2017 r., nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonego stanowi kwota 4.066,95 (cztery tysiące sześćdziesiąt sześć 95/100) złotych za okres od 3 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r. i kwota 4.181,49 (cztery tysiące sto osiemdziesiąt jeden 49/100) złotych za okres od 1 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.; po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tych sum.

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 172/18

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...)z dnia 28 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca

1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa ustalił, iż podstawę wymiaru zasiłku chorobowego M. P. za okres od 3 marca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. stanowi kwota obowiązującego w 2016 r. minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia, tj. 1.596,37 zł. W uzasadnieniu wskazano, iż funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej podlega wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu, nie jest objęty ubezpieczeniem chorobowym, a od wypłacanego uposażenia nie jest opłacana składka na ubezpieczenie chorobowe. Prawomocnym wyrokiem Sądu ubezpieczonemu przyznano prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres po ustaniu służby, w związku z czym organ był zobowiązany wypłacić świadczenie, obliczając je na podstawie art. 45 ustawy zasiłkowej, gdyż podstawy wymiaru zasiłku nie może stanowić uposażenie, od którego nie była opłacana składka na ubezpieczenie chorobowe.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. P., domagając się jej zmiany i ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 3 marca do 30 czerwca 2016 r. zgodnie z art. 36 ustawy zasiłkowej, tj. w oparciu o

wynagrodzenie wskazane przez płatnika składek Izbę Celną w T., z ewentualnym uwzględnieniem ograniczenia z art. 46 ustawy. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił apelację organu od wyroku Sądu Rejonowego, którym przyznano mu prawo do zasiłku chorobowego za przedmiotowy okres. Zarówno w apelacji, jak i w skardze kasacyjnej organ, jako wartość przedmiotu zaskarżenia, podawał kwotę 14.174,40 zł, a więc wysokość zasiłku liczoną od wypłaconego uposażenia. Natomiast wykonując wyrok, ZUS wyliczył mu zasiłek od minimalnego wynagrodzenia za pracę, naruszając art. 36 ustawy zasiłkowej i przyznając łącznie kwotę brutto 5.108,40 zł. Z tym stanowiskiem nie sposób się zgodzić, gdyż zasiłek po ustaniu ubezpieczenia jest wypłacany bez ekwiwalentu w składce. Ponadto Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku w sprawie VII U 749/16 wskazał w kontekście jego sprawy właśnie na art. 36 ustawy zasiłkowej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację wyrażoną w uzasadnieniu decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

M. P. od dnia 18 sierpnia 1995 r. był początkowo zatrudniony w Urzędzie Celnym w T., a następnie pełnił służbę w charakterze funkcjonariusza celnego, ostatnio w Izbie Celnej w T. Urzędzie Celnym w B. do dnia 21 lutego 2016 r., w pełnym wymiarze czasu pracy. Właśnie z dniem 21 lutego 2016 r. rozwiązaniu uległ stosunek służby M. P., który następnie zachorował od dnia 3 marca 2016 r., będąc niezdolny do pracy nieprzerwanie aż do dnia 30 czerwca 2016 r.

Z tytułu zatrudnienia ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze: od marca do maja 2015 r. w kwocie 4.610,08 zł, od czerwca 2015 r. do stycznia 2016 r. w kwocie 4.626,00 zł, a od 1 do 21 lutego 2016 r. w kwocie 3.304,29 zł. Ponadto otrzymał premie: w marcu 2015 r. – 231,53 zł, w kwietniu 2015 r. – 303,20 zł, w maju 2015 r. – 254,69 zł, w czerwcu 2015 r. – 30,32 zł, w grudniu 2015 r. – 212,24 zł, w styczniu 2016 r. – 234,58 zł i w lutym 2016 r. – 212,24 zł. W dniu 29 lutego 2016 r. wypłacono mu ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za lata 2015-2016 w wysokości 6.821,34 zł.

(okoliczności bezsporne; ponadto dowód: zaświadczenie płatnika składek ZUS Z-3 – k. 5-7; przesłuchanie ubezpieczonego – k. 69-70)

M. P. złożył wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego, jednakże pozwany odmówił mu tego świadczenia. Ubezpieczony wniósł odwołania od niekorzystnych dlań decyzji organu, a wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2016 r. w sprawie VII U 749/16 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zmienił decyzje organu z dnia 9 czerwca 2016 r. i z dnia 4 lipca 2016 r., przyznając mu prawo do zasiłku chorobowego łącznie za okres od 3 marca do 30 czerwca 2016 r. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie VI Ua 90/16. Pozwany wniósł skargę kasacyjną od tego orzeczenia do Sądu Najwyższego, która została zarejestrowana pod sygnaturą II UK 411/17, jednakże sprawa ta nie została jeszcze rozpoznana.

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ustalił, iż podstawę wymiaru zasiłku chorobowego M. P. za okres od 3 marca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. stanowi kwota obowiązującego w 2016 r. minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia, tj. 1.596,37 zł.

Podstawa wymiaru zasiłku, przy hipotetycznym przyjęciu, że M. P. podlegałby ubezpieczeniu chorobowemu, przy ograniczeniu podstawy zgodnie z art. 46 ustawy zasiłkowej, wynosi:

- 4.066,95 zł za okres od 3 marca do 31 maja 2016 r.,

- 4.181,49 zł za okres od 1 do 30 czerwca 2016 r.

(okoliczności bezsporne; ponadto decyzja ZUS z dnia 28 sierpnia 2017 r. – k. 1 akt ZUS; pismo pozwanego z dnia 4 kwietnia 2018 r. – k. 68; wydruk z platformy usług elektronicznych dla klientów ZUS – k. 8; wyrok SR w Bydgoszczy

z dnia 22 sierpnia 2016 r. w sprawie VII U 749/16 wraz z uzasadnieniem oraz wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie VI Ua 90/16 wraz z uzasadnieniem – k. 21-39v; przesłuchanie ubezpieczonego – k. 69-70)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu, a także na podstawie przesłuchania ubezpieczonego, albowiem było ono spójne, rzeczowe, logiczne i korelowało z całokształtem zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Podkreślenia wymaga, iż stan faktyczny sprawy pozostawał pomiędzy stronami zasadniczo bezsporny, a rozstrzygnięcia wymagała kwestia prawna, dotycząca przepisów, które należy zastosować w sytuacji byłego funkcjonariusza celnego, do wyliczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za czas po ustaniu służby. Poza sporem pozostawał bowiem fakt okresu służby M. P., data ustania stosunku służbowego, okres niezdolności do pracy już po ustaniu tegoż stosunku, czy wreszcie wysokość wypłacanego mu uposażenia w okresie ostatnich 12 miesięcy przed tą okolicznością. Istotne, iż Sąd związany jest w niniejszej sprawie prawomocnym wyrokiem Sadu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 sierpnia 2016 r., którym ubezpieczonemu przyznano prawo do zasiłku chorobowego łącznie za okres od 3 marca do 30 czerwca 2016 r. Według art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być już ona ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza bowiem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z kwestią uprzednio rozstrzygniętą oraz niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego. Innymi słowy, istnienie prawomocnego orzeczenia merytorycznego skutkuje tym, że nie jest możliwe dokonanie odmiennej oceny i odmiennego osądzenia tego samego stosunku prawnego, w tych samych okolicznościach faktycznych i między tymi samymi stronami. Moc wiążąca orzeczenia może być bowiem rozważana tylko wtedy, gdy rozpoznawana jest inna sprawa niż ta, w której wydano poprzednie orzeczenie oraz gdy kwestia rozstrzygnięta innym wyrokiem stanowi zagadnienie wstępne. Waler prawny rozstrzygnięcia (osądzenia) zawartego w treści prawomocnego orzeczenia występującego w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny, wyraża się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór więc muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc w ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy (wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 12/09, Legalis nr 266518). W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być ona już więc ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza zatem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (por. wyrok SN z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008/1/20 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 17 listopada 2008 r., III CZP 72/08, OSNC 2009/2/20; z glosą M. Sieradzkiej, Głosa 2009/3/24). Kwestia więc przysługiwania M. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu służby od 3 marca do 30 czerwca 2016 r., pomimo niepodlegania przezeń pod ubezpieczenie chorobowe, została już prawomocnie przesądzona, a w niniejszej sprawie Sąd zobowiązany był orzekać wyłącznie w zakresie wysokości podstawy wymiaru tegoż świadczenia.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1368 ze zm.; powoływana dalej, jako „ustawa zasiłkowa”), podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy (art. 36 ust. 1). Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia (art. 45 ust. 1). Należy podkreślić, iż przepisy te ustawodawca zawarł w rozdziale 8 ustawy zasiłkowej „Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym będącym pracownikami.” Z tego względu stanowisko organu jest całkowicie niezrozumiałe. Bezspornym pozostaje,

na co zresztą powoływał się organ odmawiając początkowo w ogóle M. P. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu stosunku służby, iż nie jest on pracownikiem w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, a pozostawał w administracyjnoprawnym stosunku służby na podstawie aktu mianowania (art. 99 ust. 7 nieobowiązującej od dnia 1 marca 2017 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej). Nie da się więc, jak chciałby pozwany, stosować do niego w tej sprawie ani art. 36, ani też art. 45 ustawy zasiłkowej, albowiem te – zgodnie z rozdziałem, w którym zostały zamieszczone – dotyczą właśnie pracowników. Strony procesu nie zauważyły, iż „Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym niebędącym pracownikami” ustawodawca określił dopiero w rozdziale 9 ustawy zasiłkowej. W myśl zaś zawartego w tym rozdziale art. 48 ustawy zasiłkowej, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy; przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 ust. 2-4, art. 38 ust. 1, art. 42, art. 43 i art. 46, z zastrzeżeniem art. 48a-50. W myśl zaś art. 46 ustawy zasiłkowej, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia; kwotę tę ustala się miesięcznie, poczynając od 3. miesiąca kwartału kalendarzowego, na okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych. Z kolei użyte w ustawie określenie „przychód” oznacza kwotę stanowiącą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe ubezpieczonego niebędącego pracownikiem, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe (art. 3 pkt 4 ustawy zasiłkowej).

Kwestia przysługiwania funkcjonariuszowi Służby Celnej (która zmieniła się następnie w Służbę Celno-Skarbową) prawa do zasiłku chorobowego po zwolnieniu ze służby była przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 18 października 2013 r. (I UK 125/13, OSNAPiUS 2014/9/486), w uzasadnieniu którego wskazano m.in. „W ocenie Sądu Najwyższego szczególne unormowanie sytuacji ubezpieczeniowej funkcjonariuszy celnych umożliwia porównanie ich sytuacji prawnej do pozostałych osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Niewymienienie celników w art. 11 ust. 1 i 2 cytowanej wyżej ustawy jest konsekwencją art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zgodnie z którym w przypadku urlopu lub choroby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne należne na zajmowanym stanowisku służbowym. Natomiast stosownie do ust. 2 i 3 tego artykułu – przepis ust. 1 stosuje się także w razie niemożności wykonywania służby z innych przyczyn uprawniających do świadczeń określonych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, przez okres określony w tych przepisach. W razie niezdolności do służby z powodu choroby spowodowanej wypadkiem przy pełnieniu służby lub chorobą zawodową funkcjonariusz zachowuje prawo do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadków przy pełnieniu służby i chorób zawodowych, przez okres określony w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego. W przedstawionym aspekcie w ustawie o Służbie Celnej unormowano więc uprawnienia celników związane z niezdolnością do pracy na skutek choroby – zasadniczo w sposób bardziej korzystny w porównaniu do pracowników. (...) należałoby rozważyć, czy dopuszczalna jest taka wykładnia art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej w związku z art. 13 pkt 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, iż funkcjonariusz Służby Celnej może nabyć prawo do zasiłku chorobowego po zakończeniu służby, jeżeli niezdolność do jej wykonywania powstała w okresie przed jej zakończeniem, nie doszło do przekroczenia okresu zasiłkowego wymienionego w art. 8 ustawy zasiłkowej i nie wystąpiły okoliczności negatywne, opisane w art. 12 - 17 ustawy.” Sąd Rejonowy w pełni podziela argumentację Sądu Najwyższego i szersze jej przytaczanie nie miałoby w niniejszej sprawie sensu, skoro jej przedmiotem jest już wyłącznie kwestia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego po ustaniu służby. Bezspornym w sprawie pozostawał fakt wysokości osiąganego przez M. P. przychodu, który został przez płatnika składek przedstawiony w zaświadczeniu ZUS Z-3 (k. 5-7). W kontekście powołanych przepisów art. 46 stosowanego w zw. z art. 48 ust. 2 ustawy zasiłkowej nie może budzić wątpliwości, iż podstawa wymiaru zasiłku nie może być wyższa niż 100% przeciętnego wynagrodzenia, obliczonego w sposób przedstawiony w tym przepisie. W tym zakresie Sąd zobowiązał pozwanego organ do wyliczenia hipotetycznej podstawy wymiaru zasiłku dla ubezpieczonego, co przedstawiono w piśmie z dnia 4 kwietnia 2018 r. (k. 68), a wyliczenia te nie zostały zakwestionowane przez ubezpieczonego w toku rozprawy w dniu 17 kwietnia 2018 r. (k. 69), stąd uznano je za przyznane, zwłaszcza w kontekście art. 230 k.p.c. Kwoty te wynoszą odpowiednio:

4.066,95 zł za okres od 3 marca do 31 maja 2016 r. i 4.181,49 zł za okres od 1 do 30 czerwca 2016 r., przy czym podwyższenie podstawy wynika z faktu rozpoczęcia od dnia 1 czerwca 2016 r. nowego kwartału, z większym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem za kwartał poprzedni. Z tych względów właśnie w ten sposób zmieniono zaskarżoną decyzję, przy czym w związku z treścią art. 3 ust. 4 ustawy zasiłkowej, licząc wysokość przychodu, od kwoty podstawy wymiaru składek należało odliczyć kwotę odpowiadającą 13,71% podstawy wymiaru składki, co również uwzględniono w treści wyroku. W ocenie Sądu nie ma natomiast jakichkolwiek podstaw, aby wysokość podstawy wymiaru zasiłku w sprawie ustalać w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia za pracę, co wyklucza już umiejscowienie powołanych przepisów, a ponadto fakt, iż świadczenie przewidziane w art. 7 ustawy zasiłkowej jest świadczeniem udzielanym po ustaniu okresu objętego składką na ubezpieczenie, bez ekwiwalentu w tej składce, przysługującym z tytułu spełnienia się ryzyka określonego ogólnie jako "niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia" (zob. uchwałę SN z dnia 12 czerwca 2002 r., III UZP 4/02, OSNAPiUS 2002/24/601 i wyrok SN z dnia 25 lipca 2006 r., I UK 42/06, OSNAPiUS 2007/15-16/232). Nie ma więc w ocenie Sądu jakichkolwiek racjonalnych argumentów, aby dla funkcjonariusza celnego otrzymującego stosowne uposażenie obniżać podstawę wymiaru zasiłku chorobowego w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia za pracę, faktycznie z tych samych przyczyn, dla których wcześniej organ odmawiał mu w ogóle prawa do takiego zasiłku. Stanowisko ZUS jest w tej kwestii niezasadne, a przy tym nawet w najmniejszym stopniu nieargumentowane. Budzi ono zresztą zdziwienie w kontekście wskazywanej przez pozwanego organ wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji i skardze kasacyjnej w sprawie o prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres, gdzie przecież organ podawał kwoty wskazujące, iż wysokość podstawy wymiaru zasiłku M. P. winna być obliczona właśnie w oparciu o uzyskiwany przezeń przychód, a dopiero w sytuacji kiedy ma obowiązek zasiłek wypłacić, nagle zmienia koncepcję i chciałby w sposób bardzo znaczący wysokość tę pomniejszyć, bez oparcia w obowiązujących przepisach.

Odnośnie żądania zapłaty odsetek od spornego świadczenia, Sąd pouczył już ubezpieczonego w toku rozprawy w dniu 17 kwietnia 2018 r., iż winien wystąpić w tym zakresie o wydanie przez organ stosownej decyzji, od której to dopiero przysługiwało będzie mu prawo ewentualnego odwołania się do Sądu. Istotą postępowania sądowego w zakresie ubezpieczeń społecznych jest wyłącznie kontrola prawidłowości wydanej przez organ decyzji. To właśnie ZUS musi w pierwszej kolejności orzec decyzją o jakimkolwiek roszczeniu ubezpieczonego, a dopiero od takiej decyzji stronie będzie przysługiwało odwołanie do Sądu na zasadach ogólnych. Trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 lutego 2014 r. (III AUa 1097/13, Lex nr 1451556) „Ustawodawca zestawiając odmienne rodzaje postępowań (administracyjne i sądowe), przypisał sądowi funkcję kontrolną nad wcześniejszym rozstrzygnięciem organu rentowego. Z punktu widzenia tego organu dochodzi do przekształcenia jego roli, z podmiotu decyzyjnego (postępowanie administracyjne), na pozycję jednej ze strony (postępowanie sądowe). Istotą postępowania w tej kategorii spraw jest w konsekwencji konieczność zachowania swoistej instancyjności. W pierwszej kolejności wniosek ubezpieczonego jest oceniany przez organ rentowy, a dopiero następnie podlega kontroli sądu. Sekwencja ta zmusza do podkreślenia, że postępowanie sądowe ma charakter wtórny do pierwotnego trybu postępowania przed organem rentowym. W rezultacie sąd nie może we własnym zakresie ustalać sytuacji prawnej ubezpieczonych. Kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Nie można przy tym pominąć, że postępowanie przed organem rentowym inicjowane jest przez wniosek ubezpieczonego. Wytycza on tematykę rozstrzygnięcia organu rentowego. Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony, co do których powstał spór. Funkcja rozpoznawcza sądu zakreślona jest jednak zakresem rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy.”

Na koniec trzeba jeszcze wskazać, iż brak było podstaw – wbrew żądaniu ubezpieczonego – do nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, albowiem w niniejszej sprawie nie zachodziła jakakolwiek podstawa określona w art. 333 k.p.c., a jednocześnie w myśl art. 335 § 2 k.p.c., natychmiastowa wykonalność nie będzie również orzeczona nawet za zabezpieczeniem w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSR Marcin Winczewski